

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

UITKOMST KWALITEITSONDERZOEK NIET BEKOSTIGD PRIMAIR ONDERWIJS

LIFE! PRIMAIR ONDERWIJS

TE LANDSMEER

School:	LIFE! Primair Onderwijs
Plaats:	Landsmeer
BRIN-nummer:	31CE
Datum uitvoering onderzoek	5 juli en 17 november 2016
Datum vaststelling rapport:	2 februari 2017

Inhoud

Uitkomst onderzoek LIFE! Primair Onderwijs te Landsmeer 4

De onderzoeksvragen 4

Onderzoeksmethode 5

Toezichtkader 5

Opbouw van dit rapport 5

2 Bevindingen en oordelen per onderliggende onderzoeksvraag 6

2.1 Inleiding 6

2.2 Onderzoeksvraag 2 8

2.3 Onderzoeksvraag 3/4 9

2.4 Onderzoeksvraag 5 10

2.5 Onderzoeksvraag 6 11

2.6 Onderzoeksvraag 7 12

2.7 Onderzoeksvraag 8 13

2.8 Onderzoeksvraag 9 13

3 Samenvattend oordeel 15

4 Overzicht resultaten kwaliteitsonderzoek LIFE! PO te Landsmeer 16

5 Reactie van het bestuur 18

Uitkomst onderzoek LIFE! Primair Onderwijs te Landsmeer

Dit rapport van de Inspectie van het Onderwijs bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op LIFE! PO te Landsmeer. LIFE! PO is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, onder 3 van de Leerplichtwet 1969'. Het onderzoek waarover de inspectie rapporteert, vond plaats op 5 juli en 17 november 2016. Het onderzoek op 5 juli is tussentijds afgebroken, omdat de school nog te veel de gevolgen ondervond van een verhuizing naar een nieuwe locatie.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). In het Toezichtkader niet bekostigd primair onderwijs 2008 is uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat en op welke wijze het onderzoek door de inspectie vorm en inhoud krijgt. Het toezichtkader niet bekostigd primair onderwijs 2008 bevat de voor het primair onderwijs vastgestelde minimumnormen, maar gaat daar niet bovenuit.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs met behulp van een beperkte set onderzoeksvragen die ruimte laat voor de wijze waarop de school het onderwijs inricht en tegelijkertijd leidt tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoeksvragen sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van aanbieden, organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Daarnaast geven de onderzoeksvragen antwoord op de vraag of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht voldoende tegemoet komt aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een niet uit de openbare kas bekostigde B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het basisonderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt derhalve plaats met behulp van onderzoeksvragen die op de eisen die volgens de WOT en Wet op het primair onderwijs (WPO) van toepassing zijn alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 op B3-scholen van toepassing zijn.

Kwaliteitstoezicht en nalevingstoezicht gaan dan ook 'hand in hand', zodat de inspectie naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek tevens kan vaststellen of LIFE! PO nog steeds voldoet aan de criteria uit de Leerplichtwet 1969. Het verschil tussen nalevingstoezicht en kwaliteitstoezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van kwaliteitstoezicht; is dat echter een norm die wel daarmee samenvalt dan is er tevens sprake van nalevingstoezicht.

De onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen die de inspectie hanteert zijn als volgt geformuleerd:

1. Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?
2. Krijgen de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken?

- 3/4. Leidt het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is?
5. Ondersteunt het didactisch handelen van de leraren het leren van de leerlingen?
6. Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?
7. Krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?
8. Liggen de resultaten van de leerlingen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht?
9. Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs?

Om antwoord te kunnen geven op deze onderzoeksvragen is per kwaliteitsaspect een subvraag of een aantal subvragen geformuleerd. Het overzicht van de onderzoeksvragen en de onderliggende subvragen, alsmede het antwoord van de inspectie daarop vindt u in de bijlage bij dit verslag.

Onderzoeksmethode

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten en documenten waaruit de vorderingen van de leerlingen blijken, zijn bestudeerd;
 - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
 - gesprekken met de directie zijn gevoerd;
 - gesprekken met leerlingen en leraren zijn gevoerd;

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader 2008 niet bekostigd primair onderwijs, hierna te noemen het Toezichtkader.

Opbouw van dit rapport

Hoofdstuk 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoeksvragen, alsmede de onderbouwing daarvan. In hoofdstuk 3 trekt de inspectie haar conclusies op basis van de bevindingen uit dit hoofdstuk. Hoofdstuk 4 brengt de uitkomsten van het onderzoek bij LIFE! PO inzichtelijk in beeld.

2 **Bevindingen en oordelen per onderliggende onderzoeksvraag**

In dit hoofdstuk geeft de inspectie, na een inleiding over de overwegingen van de inspectie, een oordeel naar aanleiding van alle onderzoeksvragen, alsmede een oordeel over het dagschoolcriterium, gevolgd door een korte toelichting.

2.1 **Inleiding**

Bij de beoordeling van de onderzoeksvragen en, voor zover van toepassing, de onderliggende subvragen heeft de inspectie kennis genomen van de uitgangspunten van LIFE! PO en de schriftelijke informatie die voorafgaand aan het onderzoek aan de inspectie is verstrekt. Het gaat met name om:

- LIFE! Schoolplan (per 20-10-2015);
- LIFE! Schoolgids 2015-2016;
- Website www.come2life.nl

Deze informatie is bij de oordeelsvorming betrokken.

LIFE! PO ('Learning in a Free Environment!') is gestart op 1 september 2015 in Amsterdam-Noord.

Eind maart 2016 is de school verhuisd naar Landsmeer. De school profileert zich als 'democratische school', op basis van 'Non Violent Communication'.

Voorts stelt de inspectie vast dat op 17 november 2016 20 leerplichtige leerlingen bij LIFE! PO staan ingeschreven. Daarnaast zijn er 16 leerlingen ingeschreven bij LIFE! VO.

Dit rapport beantwoordt de onderzoeksvragen voor primair onderwijs. Voor voortgezet onderwijs is een separaat rapport opgesteld.

Onderzoeksvraag 1

Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?

De vaststelling of het leerstofaanbod leerlingen voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs vindt plaats aan de hand van vijf subvragen:

- 1.1 zijn de leerinhouden Nederlandse taal dekkend voor de kerndoelen?
- 1.2 zijn de leerinhouden rekenen en wiskunde dekkend voor de kerndoelen?
- 1.3 waarborgen de leerbronnen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling?
- 1.4 zijn de leerbronnen afgestemd op de onderwijsbehoefte van (individuele) leerlingen?
- 1.5 dragen de leerbronnen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en actief burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten?

De onderzoeksvraag wordt negatief beantwoord.

De eerste twee subvragen zijn negatief beantwoord. De overige subvragen positief.

Toelichting

Uit de Wet op het primair onderwijs (WPO) volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij na acht jaar over voldoende capaciteiten beschikken om te kunnen doorstromen naar het voortgezet onderwijs.

Subvraag 1.1 en 1.2

Bevindingen

De school heeft voor het aanbod voor de Nederlandse taal en rekenen-wiskunde methoden en leermiddelen in gebruik waarmee de leerlingen langs de kerndoelen kunnen worden geleid. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van diverse ontwikkelingsmaterialen, waaronder Montessori materialen, bronnenboeken en naslagwerken. Verder benut de school voor het leren de moderne media. Ook de buitenruimte wordt intensief benut (spelend leren, bewegen, natuur). Hoewel de school in principe beschikt over een aanbod om de kerndoelen te realiseren, hebben we tijdens dit inspectiebezoek geconstateerd dat er slechts incidenteel lessen worden aangeboden op het vlak van taal en rekenen, omdat de leervragen van leerlingen op een ander vlak liggen. Dit is ook wat leerlingen in het gesprek hebben aangegeven. Het aanbod dat ze volgen, is niet altijd gericht op het werken aan de tussendoelen van taal en rekenen, passend bij hun functioneringsniveau.

Het onderwijs op Life! PO is vraaggericht, waarbij de leraren/begeleiders er van uitgaan dat leerlingen in principe leergierig zijn, maar pas echt tot leren komen als zij intrinsiek gemotiveerd zijn. Zij vertrouwen erop dat, wanneer die fase van intrinsieke motivatie aanbreekt, de leerlingen dan in een versneld tempo zich de leerstof zullen eigen maken en eventuele leerachterstanden ten opzichte van leeftijdgenoten inhalen.

Op dit moment ontbreekt het bij de meeste leerlingen nog aan deze intrinsieke motivatie om leervragen te stellen op het vlak van rekenen en taal. Dit volgt onder meer uit het feit dat leerlingen op eigen verzoek en op incidentele basis een paar lesjes volgen, bijvoorbeeld op het vlak van spellen, taal of rekenen, maar de motivatie neemt snel af waardoor het ontbreekt aan continuïteit. Dit hangt samen met de condities om tot leren te komen. De leerlingen zijn totaal vrij om hun dag zelf in te delen en kunnen kiezen voor allerlei activiteiten, zoals koken, spelletjes doen, piano spelen of sporten. Een groot deel van de dag wordt gevuld met activiteiten die niet de kerndoelen dekken op het gebied van taal, rekenen en wiskunde waardoor er geen goede balans is tussen leren en ontspanning. Dit zorgt gedurende de hele dag in school voor veel rumoer en afleiding, hetgeen niet bevorderlijk is voor degenen bij wie rust en structuur basisvoorwaarden zijn om tot leren van de basisvaardigheden te komen. Een uitzondering is het onderwijs bij de kleuters. Zij beschikken over een afgeschermd ruimte en hebben een vaste begeleider. Het pedagogisch klimaat is daar voldoende stimulerend en ondersteunend. Er wordt interactief voorgelezen, liedjes gezongen en er is veel ruimte voor spel.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.1 en subvraag 1.2 negatief omdat de leerlingen gelet op de genoemde bevindingen niet langs de kerndoelen worden geleid. Daarmee is niet voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 9, eerste tot en met zevende lid en negende lid en de bijlage bij het Besluit vernieuwde kerndoelen WPO in samenhang met artikel 1a1, eerste lid, onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subvraag 1.3

Bevindingen

De school besteedt naast het onderwijs in de basisvakken taal en rekenen, voldoende aandacht aan andere vakgebieden, waaronder de zaakvakken, beeldende vorming, muziek, dans en drama en lichamelijke opvoeding. Tijdens de onderzoeksdag heeft de inspectie gezien dat leerlingen naar de sportschool gaan, buiten bewegen op de trampoline en pianoles krijgen. Ook de jongste kinderen zongen liedjes onder begeleiding van een muziekdocent en maakten schilderwerkjes in het atelier. Ook hebben we werk gezien dat leerlingen hebben gemaakt tijdens een aardrijkskunde les, waarbij de werking van vulkanen centraal stond. Tijdens de lesobservatie speelden leerlingen het spel monopolie,

waarbij de leraar ook probeerde vanuit aardrijkskunde een aantal vragen te stellen, bijvoorbeeld over de relatie geld en straten.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.3 positief omdat de gevolgde werkwijze waaronder het hanteren van leerbronnen een breed vormingsaanbod gericht op een veelzijdige ontwikkeling waarborgt.

Subvraag 1.4

Bevindingen

De leerbronnen waar de school over beschikt, bieden in principe een ruime keuze aan de leerlingen om een bij hun mogelijkheden en vragen passende vorm te kiezen.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.4 positief, omdat de school leerbronnen ter beschikking heeft voor het afstemmen op de onderwijsbehoeftes van individuele leerlingen. Afhankelijk van de interesse en leervragen van de leerlingen worden vakken en leergebieden zoveel mogelijk in samenhang aangeboden. Dit kan in de vorm van het doen van onderzoeken, thematische projecten en presentaties.

Subvraag 1.5

Bevindingen

Binnen het aanbod van LIFE! PO is voldoende aandacht voor de doelen op het vlak van burgerschap en sociale integratie. De visie van deze democratische school berust op twee pijlers: het sociocratisch besluitvormingsmodel en geweldloze communicatie. In dit kader is er veel aandacht voor de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden en het stimuleren van creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken. Een belangrijk element in het voorbereiden op burgerschap vormt de interne organisatie van de school en het besluitvormingsproces. De schoolkring en de bemiddelingskring zijn voorbeelden waarin de leerlingen actief participeren en waar vaardigheden om in een democratische samenleving te kunnen functioneren, in de praktijk worden gebracht. Tijdens het bezoek is een zitting van de schoolkring bijgewoond.

Uit het schoolplan blijkt verder, dat ook aspecten als kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten een plaats in het curriculum hebben. Ook benut de school de verschillende culturele achtergronden en nationaliteiten van haar eigen leerlingen en stafleden.

Conclusie

LIFE! PO voldoet ten aanzien van subvraag 1.5 aan de eis dat de inrichting van het onderwijs voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969, alsmede aan de criteria bedoeld in artikel 8 derde lid WPO.

Eindconclusie voor onderzoeksvraag 1

LIFE! PO voldoet niet aan de eis dat de inrichting van het onderwijs voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 9, eerste tot en met zevende lid en negende lid en de bijlage bij het Besluit vernieuwde kerndoelen WPO in samenhang met artikel 1a1, eerste lid onder a van de Leerplichtwet 1969.

2.2

Onderzoeksvraag 2

Krijgen de leerlingen voldoende tijd zich het leerstofaanbod eigen te maken?

De beoordeling of leerlingen voldoende tijd krijgen om zich het leerstofaanbod eigen te maken vindt plaats aan de hand van twee subvragen:

- 2.1 doorlopen de leerlingen de school in beginsel binnen de verwachte periode van acht jaar?
- 2.2 realiseert de school voldoende onderwijstijd?

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De twee subvragen zijn positief beoordeeld.

Bevindingen

De inspectie heeft leerlijnen en programma's en of planningsoverzichten aangetroffen die het aannemelijk maken dat de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van acht aaneensluitende schooljaren de school kunnen doorlopen. Uit de informatiegids en informatie op de schoolsite van LIFE! PO blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag en van maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van woensdag, plaatsvinden. Leerlingen komen tussen 8.15 en 9.45 uur binnen en kunnen blijven tot 16.00 uur. Zij dienen 25 uur per week aanwezig te zijn. De aanwezigheid van alle leerlingen wordt geregistreerd.

Uit de door de school verstrekte gegevens valt af te leiden dat het onderwijs zodanig is georganiseerd dat alle leerlingen in principe voldoende tijd krijgen om die inzichten te verwerven die noodzakelijk zijn om goed in het voortgezet onderwijs te kunnen functioneren. Hierbij maken wij wel een voorbehoud voor wat betreft de basisvaardigheden taal en rekenen.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs op LIFE! PO is er op gericht dat zoveel mogelijk leerlingen in beginsel bij het bereiken van de leeftijd van twaalf jaar, de kerndoelen hebben bereikt.

Aan de eis dat de leerlingen in beginsel de school binnen een periode van acht jaar kunnen doorlopen, wordt aan voldaan, behoudens het gestelde onder de eerste onderzoeksvraag. Daarmee is voldaan aan artikel 8, tweede en negende lid, onderdeel a van de WPO in samenhang met artikel 1a1, eerste lid onder a van de Leerplichtwet 1969.

2.3

Onderzoeksvraag 3/4

Leidt het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is?

De beoordeling of het pedagogisch handelen van leraren leidt tot een veilige en motiverende leeromgeving vindt plaats aan de hand van drie subvragen:

- 3.1/4.1. Bevorderen de leraren het zelfvertrouwen van de leerlingen?
- 3.2/4.2. Bevorderen de leraren dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan?
- 3.3/4.3. Handhaven de leraren/de leerlingen de afgesproken gedragsregels?

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De drie subvragen zijn positief beoordeeld.

Subvraag 3.1/4.1

Bevindingen

Vanuit de pedagogische visie van de school wordt de leerling als hoofdeigenaar van zijn ontwikkeling beschouwd. Bij die ontwikkeling wordt de leerling steeds

ondersteund door de mentor en de begeleiders. In samenspraak komen het vakinhoudelijk aanbod en de te maken keuzes tot stand. Leerlingen kunnen kiezen om begeleid, met andere leerlingen samen of zelfstandig aan de gemaakte keuzes in leerstof en leerdoelen te werken. Mentoren en begeleiders geven in principe positieve feedback op de geleverde prestaties.

Conclusie

De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

Subvraag 3.2/4.2

Bevindingen

Met een twintigtal leerlingen in de PO-afdeling is sprake van een kleinschalige setting. Wel delen deze leerlingen de beschikbare ruimten met een twintigtal leerlingen in de VO-afdeling. Voor deze setting heeft de school enkele basisafspraken gemaakt omtrent de veiligheid van het schoolklimaat. Op sociocratische wijze worden verdere afspraken voor de omgang met elkaar gemaakt. Wanneer leerling zich niet aan de basisafspraken houdt en/of conflict heeft, kan de hulp worden ingeroepen van een bemiddelingskring. Ontstaat er dan niet voldoende verbetering, dan kan een begeleider dit inbrengen in de zorg- en welzijnkring.

Conclusie

De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.

Subvraag 3.3/4.3

Bevindingen

Er zijn afspraken omtrent het gedrag dat leerlingen in de open ruimte van de school moeten vertonen. Gesprekken in de schoolkring en de regelmatig bijeengeroepen bemiddelingskring hebben in het algemeen een corrigerend effect. Tijdens de bezoeken van de inspectie waren er momenten waarop de afgesproken gedragsregels ten aanzien van het geluid en het gedrag van de leerlingen door de begeleiders weinig werden gehandhaafd. De schoolleiding maant begeleiders en vrijwilligers regelmatig tot minder tolerant hierin te zijn.

Conclusie

De leraren/de leerlingen handhaven voldoende de afgesproken gedragsregels.

Eindconclusie voor onderzoeksvraag 3/4

Het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

2.4

Onderzoeksvraag 5

Ondersteunt het didactisch handelen van de leraren het leren van de leerlingen?

De vaststelling of het didactisch handelen van leraren het leren van leerlingen ondersteunt, vindt plaats aan de hand van twee subvragen:

- 5.1 Stemmen de leraren het onderwijsleerproces af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen?
- 5.2 Wordt het onderwijs in het Nederlands gegeven?

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De eerste subvraag wordt negatief, de tweede subvraag positief beoordeeld.

Subvraag 5.1

Bevindingen

Het onderwijs op LIFE! PO is grotendeels vraaggericht. Dit betekent dat de leerling in principe de ruimte en het vertrouwen krijgt om zijn of haar eigen leerweg te kiezen. Elke leerling heeft een eigen mentor, die de ontwikkeling van leerlingen volgt en het leren ondersteunt. Er is ruimte voor verschillende vormen van leren, zoals spelend leren, ontdekkend leren en leren voor meesterschap. Deze laatste vorm van leren is gericht op het behalen van leerdoelen c.q. het boeken van leerresultaten. De betreffende leerling maakt dan samen met de mentor een plan c.q. rooster waarin afspraken over lessen en/of leeractiviteiten en de gewenste begeleiding worden vastgelegd. Samen met de mentor evalueert de leerling eens in de zes weken of de doelen zijn behaald.

De inspectie heeft geconstateerd dat tijdens de bezoekdag er van gericht didactisch handelen slechts sprake was gedurende de activiteiten waarop leerlingen hadden ingetekend. Omdat die intekening louter gebaseerd is op vrijwilligheid en het aanbod nogal incidenteel is, komt het leren bij een deel van de leerlingen nauwelijks op gang. Voor deze leerlingen is het handelen vanuit de begeleiders te afwachtend en te weinig ondersteunend voor het leerproces.

Conclusie

Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen onvoldoende. Daarmee is niet voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 8, eerste en vierde lid van de WPO in samenhang met artikel 1a1, eerste lid onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subvraag 5.2

Bevindingen

Uit observaties is gebleken dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven.

Conclusie

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 9, dertiende lid van de WPO in samenhang met artikel 1a1, eerste lid, onder a van de Leerplichtwet 1969.

2.5

Onderzoeksvraag 6

Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?

De onderzoeksvraag wordt positief beoordeeld.

Toelichting

Uit de Wet op het primair onderwijs volgt dat de vorderingen van de leerlingen inzichtelijk moeten zijn.

Bevindingen

De school beschikt over een volgsysteem, Spectrovita, om de ontwikkeling van leerlingen op een systematische wijze te volgen. De verschillende leer- en ontwikkelingslijnen zijn nauwgezet beschreven en er wordt door middel van observaties bijgehouden op welke punten de leerlingen vooruitgang hebben geboekt, ten opzichte van het vorige meetmoment. De leerlingen maken geen genormeerde toetsen (wel als ze dat zelf willen).

Minimaal twee keer per jaar vindt er een driehoeksgesprek plaats tussen de leerling, zijn of haar ouders en de mentor. De focus van dit gesprek ligt op het zichtbaar maken van de ontwikkelingsvoortgang van de leerling, afgezet tegen de diverse leerlijnen. Daarbij wordt de leerling vergeleken met zichzelf en wordt gekeken naar groei op de verschillende ontwikkelingsgebieden en op welke wijze de leerling heeft geleerd. In de visie van de school draagt dit bij aan het bewustwordingsproces van alle betrokkenen. Ook wat onbewust is geleerd komt in beeld. Op basis van dit

gesprek kiest de leerling waaraan hij verder wil werken en op welke manier. De school is voornemens om per leerling een portfolio bij te houden, met onder meer dag- of weekverslagen van begeleiders en leerlingen, werkstukken en foto's van prestaties.

Dit is nog in ontwikkeling, maar heeft wat de inspectie betreft wel prioriteit, omdat de school nu maar beperkt kan aantonen dat leerlingen tussentijds voldoende leren.

Conclusie

Aan het vereiste op grond van de WPO om de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen te volgen is voldaan. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

2.6

Onderzoeksvraag 7

Krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de daarbij passende zorg en begeleiding?

De vaststelling of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding (kunnen) krijgen, vindt plaats aan de hand van drie subvragen:

- 7.1 signaleert de school welke leerlingen zorg nodig hebben?
- 7.2 bepaalt de school de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben?
- 7.3 voert de school de zorg daadwerkelijk uit?

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De drie subvragen zijn positief beoordeeld.

Subvraag 7.1

Bevindingen

Uit de schoolgids en gesprekken is gebleken dat de school voorbereid is op eventuele zorgvragen van leerlingen. Daartoe heeft zij in de eerste plaats een uitgebreide intake procedure. Als van te voren duidelijk is dat een leerling qua gedrag veel extra aandacht zal vragen of echt specifieke zorg nodig zal hebben, kan dit een reden zijn om de leerling niet aan te nemen. Bij al ingeschreven leerlingen vindt de signalering van zorgbehoeften plaats door middel van observaties van de begeleiders en mentor. Tevens laat het leerlingvolgsysteem zien wanneer er op bepaalde gebieden geen vorderingen te zien zijn.

Conclusie

De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.

Subvraag 7.2

Bevindingen

Uit de gevoerde gesprekken met de leraren en begeleiders is eveneens gebleken dat eventuele (zorg)vragen van leerlingen besproken worden en dat in overleg met betrokkenen, leraren, leerlingen en ouders/verzorgers gezocht wordt naar passende oplossingen.

Conclusie

De school bepaalt de aard van de zorg die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben.

Subvraag 7.3

Bevindingen

De inspectie is gebleken dat waar nodig ook daadwerkelijk de juiste zorg op maat wordt verleend, op basis van tevoren vastgestelde criteria. Beslissingen over de

leerlingenzorg en de voortgang van de zorg worden ook gestaafd door een vorm van verslaglegging in een leerlingendossier. Uit de gevoerde gesprekken is voorts gebleken dat in situaties dat externe expertise nodig is, wordt deze ook ingeroepen. LIFE! beschikt daartoe over een expertisenetwerk.

Conclusie

De school voert de zorg daadwerkelijk uit.

Eindconclusie voor onderzoeksvraag 7

De inspectie concludeert dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg krijgen. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

2.7

Onderzoeksvraag 8

Liggen de resultaten van de leerlingen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht?

De onderzoeksvraag wordt negatief beantwoord.

Bevindingen

De school boekt naar eigen zeggen goede resultaten waar het gaat om de sociale emotionele ontwikkeling van leerlingen. Een deel van de leerlingen heeft meerdere basisscholen achter de rug en heeft daar de nodige frustraties opgelopen. Enkele leerlingen hebben zelfs een tijd thuis gezeten. Zij krijgen op LIFE! PO de gelegenheid en de tijd die ze nodig hebben om zich te ontscholen en te ervaren dat zij zichzelf kunnen en mogen zijn, waarbij het zelfvertrouwen geleidelijk wordt versterkt. De school kan laten zien dat een aantal leerlingen een positieve ontwikkeling doormaakt. Dat is een mooie verworvenheid van de werkwijze van de school.

Op het vlak van het leren van de schoolse vaardigheden, waaronder taal en rekenen, is echter op dit moment nog weinig voortgang zichtbaar. Als leerlingen zelf geen leervragen hebben, dan is er ook geen aanbod. De leraren nemen zelf geen initiatief en gaan er vanuit dat er vaak een periode van verveling vooraf gaat aan de intrinsieke motivatie en dat daarnaast de leerlingen wel impliciet het nodige leren, bijvoorbeeld via spel en sociale contacten.

De inspectie heeft al eerder in dit rapport vastgesteld dat leerlingen vraaggestuurd onderwijs krijgen dat niet of nauwelijks gericht is op het behalen van leerdoelen omdat ze geen gerichte lessen volgen. Daarbij is onvoldoende transparant waar leerlingen aan hebben gewerkt, wat ze hebben geleerd en op welk niveau. Het risico is groot dat leerlingen ten opzichte van hun leeftijdgenoten leerachterstanden zullen gaan oplopen, in ieder geval op het vlak van taal en rekenen. Maar ook voor de overige vakgebieden, waaronder de zaakvakken, is niet helder wat leerlingen hebben geleerd en of dat voldoende is om in het vervolg zonder leerachterstanden door te stromen naar het voortgezet onderwijs.

Conclusie

De resultaten van de leerlingen liggen niet ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

2.8

Onderzoeksvraag 9

Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs?

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, vindt plaats aan de hand van vier subvragen:

9.1 verantwoordt de school zich over de gerealiseerde onderwijskwaliteit?

- 9.2 heeft de school een schoolplan waarin is vastgelegd hoe die verantwoording in zijn werk gaat?
- 9.3 geeft het schoolplan een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs, gericht op participatie in de pluriforme samenleving?
- 9.4 komen de bevoegdheden der leraren overeen met die van leraren aan een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969?

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De vier subvragen zijn positief beoordeeld.

Subvraag 9.1/9.2

Bevindingen

De school verantwoordt zich jaarlijks aan de ouders/verzorgers over de gerealiseerde kwaliteit van haar onderwijs.

In het schoolplan is de gedragslijn van de school hierover vastgelegd.

Conclusie

De school verantwoordt zich over de gerealiseerde onderwijskwaliteit en heeft dit in het schoolplan vastgelegd.

Subvraag 9.3

Bevindingen

LIFE! PO beschikt over een schoolplan waarin een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven dat en hoe zij vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie.

Conclusie

Het schoolplan geeft een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs, gericht op participatie in de pluriforme samenleving en voldoet daarmee aan de wettelijke criteria.

Subvraag 9.4

Bevindingen

Ten behoeve van het verzorgen van primair onderwijs op LIFE! zijn leraren verbonden die in het bezit zijn van een bevoegdheid daarvoor. Daarbij kan LIFE! PO aantonen dat er altijd tenminste één bevoegde basisschoolleraar aanwezig is.

Voor betrokken leraren geldt tevens dat zij in het bezit zijn van een Verklaring omtrent het gedrag.

Conclusie

De bevoegdheden der leraren komen overeen met die van leraren aan een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

De school is, voor zover er onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WPO, naar het oordeel van de inspectie een dagschool.

3 Samenvattend oordeel

De Inspectie van het Onderwijs is van oordeel dat de kwaliteit van het onderwijs op LIFE! niet geheel voldoet aan de voor het primair onderwijs vastgestelde minimumnormen.

Een aantal antwoorden op de onderzoeksvraag is negatief. De inspectie is dan ook van oordeel dat op LIFE! de kwaliteit van:

- het leerstofaanbod
- het didactisch handelen en
- de leerresultaten

onvoldoende is gewaarborgd.

Dit betekent dat de inspectie haar toezicht zal intensiveren. In een gesprek met het bevoegd gezag van de school zal de inspectie dit rapport mondeling toelichten en afspraken maken over het opheffen van de tekortkomingen. Uiterlijk 1 jaar na dagtekening van dit rapport, maar bij voorkeur na 6 maanden, zal de inspectie onderzoeken of de hiervoor genoemde onderdelen van de onderwijskwaliteit zijn verbeterd. Mocht geen sprake zijn van verbetering, dan zal de inspectie na vaststelling van de rapportage de Minister van OCW en Burgemeester en Wethouders van de betrokken gemeentes op de hoogte stellen.

4

Overzicht resultaten kwaliteitsonderzoek LIFE! PO te Landsmeer

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoeksvraag 1: Leerstofaanbod		ja	nee
Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.*			●
Deelaspecten:			
1.1	De leerinhouden Nederlandse taal zijn dekkend voor de kerndoelen.*		●
1.2	De leerinhouden rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen.*		●
1.3	De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling.*	●	
1.4	De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen.*	●	
1.5	De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.*	●	

Onderzoeksvraag 2: Leertijd		ja	nee
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.		●	
Deelaspecten:			
2.1	De leerlingen doorlopen de school in beginsel binnen een periode van acht jaar.	●	
2.2	De school realiseert voldoende onderwijstijd.	●	

Onderzoeksvraag 3/4: Pedagogisch klimaat en schoolklimaat		ja	nee
Het pedagogisch handelen van leraren/het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.		●	
Deelaspecten:			
3.1/ 4.1	De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	●	
3.2/ 4.2	De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan.	●	
3.3/ 4.3	De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.	●	

Onderzoeksvraag 5: Didactisch handelen		ja	nee
Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen.*			●
Deelaspecten:			
5.1	De leraren stemmen het onderwijsleerproces af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.		●
5.2	Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.*	●	

Onderzoeksvraag 6: Volgen voortgang ontwikkeling		ja	nee
De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.*		●	

Onderzoeksvraag 7: Leerlingenzorg		ja	nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende zorg en begeleiding.*		●	
Deelaspecten:			
7.1	De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.*	●	
7.2	De school bepaalt de aard van de zorg die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben.*	●	
7.3	De school voert de zorg daadwerkelijk uit.*	●	

Onderzoeksvraag 8: Leerresultaten		ja	nee
De resultaten van leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag verwacht.			●

Onderzoeksvraag 9: Kwaliteitszorg		ja	nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.*		●	
Deelaspecten:			
9.1	De school verantwoordt zich over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.*	●	
9.2	Er is een schoolplan waarin is vastgelegd hoe die verantwoording in zijn werk gaat.	●	
9.3	Het schoolplan geeft tevens een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs gericht op participatie in de pluriforme samenleving.*	●	
9.4	De school zorgt ervoor dat leraren bevoegd zijn en over een Verklaring omtrent het gedrag beschikken.*	●	

*zijn op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969 onderdeel van de norm.

5 Reactie van het bestuur

Vooruitlopend op toekomstig beleid, heeft de inspectie de mogelijkheid geboden een inhoudelijke reactie te geven op het rapport, die als bijlage in het rapport zal worden opgenomen.

Als school herkennen wij onszelf in het beeld dat inspectie schetst.

De inspectie kon niet alle vragen met 'ja' beantwoorden. Het feit dat het aanbod voor de PO onvoldoende zichtbaar is, heeft te maken met een aantal factoren.

- LIFE! kiest voor een vraaggestuurd aanbod, waarin we een onderverdeling maken in spelend en onderzoekend leren en meesterschap. Het merendeel van de PO-studenten kiest op dit moment voor spelend en onderzoekend leren. Dit betekent dat er op dit moment weinig gestructureerd lesaanbod is, waarin de inspectie kan observaties kan doen over lesaanbod en didactisch handelen van begeleiders.
- Studenten in de onderbouw-leeftijd brengen hun tijd voornamelijk spelend door: hutten bouwen, tekenen en bouwen met blokken, lego of k'nex. Hun fantasie is onuitputtelijk, hun drang naar onderzoeken onbegrensd.
- Een groepje van de bovenbouw-leeftijd is vooral bezig met gezamenlijke activiteiten. Een uitstapje naar de supermarkt, met zijn allen naar de trampoline, proefjes uitvoeren die ze op youtube hebben gevonden. Ze organiseerden een burenlunch, een slaapfeestje en namen initiatief om geld in te zamelen voor een trampoline.
- Een wat ouder groepje bedacht een feestdag ter gelegenheid van het eenjarig bestaan van de school.
- Flyers maken, recepten uitzoeken, een begroting maken zijn onderdelen van deze activiteiten, die zij moeiteloos uitvoeren. Ze leren hiervan en ook veel van elkaar. Inzet van begeleiding is hierin faciliterend, volgend en waar nodig ondersteunend/coachend.
- Een aantal studenten is bij LIFE! omdat ouders zelf hun weg hebben gezocht naar passend onderwijs. Taalontwikkelingsstoornis, dyslexie, ADHD, autistiform gedrag, angst zijn een aantal diagnoses die gesteld zijn of vermoed worden. Dit maakt dat deze studenten het ze niet altijd even gemakkelijk hebben met zichzelf en anderen. In de omgang met elkaar biedt dit vele leermomenten.
- Een voorbeeld: Een jongen die bij teleurstelling snel in frustratie schiet, boos wordt en kwaad wegloopt, kan hier steeds beter mee omgaan. Waar hij interventie van begeleiders eerst afwees, vraagt hij nu om hulp. Ook andere studenten leren ermee omgaan. Oudere studenten springen in om contact met hem te maken, zijn vriendje wordt weerbaarder in het omgaan met deze heftige emotie en een derde vriendje dat zich eerst afzijdig hield, neemt nu in toenemende mate de leiding in het groepje, ook om hun belangen te bespreken in de schoolkring.
- PO en VO maken gezamenlijk gebruik van een gedeelde binnenruimte. Dit biedt mogelijkheid voor onderlinge interacties, maar geeft ook veel luidruchtigheid.
- Kennis is het product van informatie, ervaringen, vaardigheden en attitude. Buiten het cognitieve stuk wordt er door iedereen veel geleerd. LIFE! onderzoekt momenteel hoe de oogst uit de verschillende processen uit te drukken is in concrete leeropbrengst, al dan niet.
- Ook docenten die aan de school verbonden zijn maken de stap van meer extrinsiek naar meer intrinsiek leren en onderzoeken wat de studenten

hierin nodig hebben. Soms worden grenzen aangegeven, andere keren worden situaties achteraf besproken, in persoonlijk contact of de bemiddelingskring.

Wij zien deze als eigen aan het groeps/leerproces. Er is een duidelijke ontwikkeling zichtbaar en we hebben het vertrouwen dat de structuur van schoolkring, bemiddelingskring, driehoeksgesprekken en vertraagde (evaluatie)weken leidt tot een gestage doorgroei. Kernkring(bestuur) en ouderkring zijn de kritische volgers van dit proces. Een aantal acties die hierop van invloed zijn:

- Leerlingen die het plan hebben door te stromen naar het regulier onderwijs hebben in december toetsen gedaan, zodat zij dit na de kerstvakantie in hun persoonlijk leerplan kunnen opnemen.
- In de kerstvakantie krijgen we uitbreiding van het gebouw. Dit biedt de mogelijkheid de verschillende leeftijdsgroepen meer over het gebouw te verspreiden en activiteiten aan ruimtes te koppelen.
- In ouderkring en totaalkringen wordt met ouders gesproken over het aanbod, wat dit vraagt van begeleiders en ouders.
- In de kernkring (het bestuur) is de gewenste aanvulling met een externe deskundige gerealiseerd.
- In maart/april wordt de inspecteur uitgenodigd voor een totaalkring, zodat we van en met elkaar kunnen leren.